

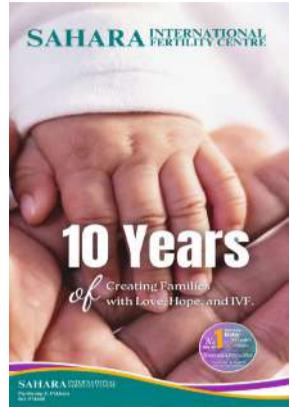
वैदेशीक रोजगारमा गएका अधिकांश युवाहरुमा निसन्तानको समस्या

पोखरापत्र संवाददाता
पोखरा, १ चैत

वैदेशीक रोजगारमा गएका अधिकांश युवाहरुमा निसन्तानको समस्या रहेको एक अनुसन्धानले देखाएको छ।

करिब ४६ प्रतिशत युवाहरुमा यो समस्या रहेको र विशेष गरी खाडी मुलुकमा रहेका युवाहरुमा त्यस्तो समस्या आएको मैडिकल क्षेत्रका विज्ञहरुको भनाई छ।

त्यसेगरी कुल प्रजनन दर भएका दम्पती मध्ये नेपालमा अन्दाजी १५ प्रतिशत निसन्तानपनको समस्या रहेको पाइएको छ। यसको प्रतिशत बढन सक्ने सम्भावना दिनप्रतिदिन बढ्दो छ। यसको मुख्य कारणमा युवाहरुमा पढाई पूरा गर्ने, भविष्य निर्माण गर्ने र पैसा कमाउने साथै ठिलो बिबाह गर्ने रहेको छ, जसले गर्दा युवामा प्रजनन क्षमतामा कमी आई सकेको हुँ। पोखरामा दश वर्ष अगाडि स्थापना भएको सहारा अन्तराष्ट्रीय फर्टीलिटी सेन्टरको उपचारमा आएका युवाहरुमा सो समस्या देखा परेको जानकारी

दिएको छ। निसन्तान दम्पतीहरुका लागि संचालित यस सेन्टरले ४६ प्रतिशत युवाहरुमा लागि सम्बन्धित सरोकार निकायबाट सचेतनामुलक कार्यक्रम गर्नुपर्नेमा जोड दिए आएको छ।

यही समस्या सम्बोधनसँगै फर्टीलिटी सेन्टरले शनिवार पोखरामा आफ्नो दशौं बार्षिकोत्सव भव्यताका साथ मनाउने जमाको गरेको छ। निसन्तान दम्पतीहरुका लागि प्राकृतिक, कृतिम गर्भाधारन र टेप्ट्यूब बेबी तरिकाबाट ३५ सय जोडीले सेवा लिएको सेन्टरका अध्यक्ष एवं वरिष्ठ स्त्री तथा

प्रजनन रोग विशेषज्ञ डा. गिरीधारी शर्माले बताउनुभयो। जसबाट अन्दाजी एक हजार सन्तान प्राप्ति भएको अनुसन्धानबाट देखाएको उहाँले बताउनुभयो। सेन्टरले वार्षिकोत्सवको अवसरमा चैत ५ गतेसम्म बाँधोपन भएका जोडीहरुलाई बिशेष छुट र सेवाहरु उपलब्ध गराएको छ। जसमा निशुल्क ओपीडी तथा पारामर्श सेवा, निशुल्क भिडियो एक्स-रे, आईभिएफ प्याकेजमा विशेष छुट सहित विभिन्न सेवाहरु प्रदान गरिरहेको डा. शर्माले बताउनुभयो।

हाल पोखरामा ४ वटा यस्ता फर्टीलिटी सेन्टर संचालनमा छन् भने २ वटा अरु सञ्चालनमा आउने क्रममा रहेको साहारा इन्टरनेशनल फर्टीलिटी सेन्टरका संचालक एवं निसन्तानपन विज्ञ डा. गिरीधारी शर्माले जानकारी दिनुभयो। उहाँले नेपालमा फीजीकी गरी जानुहुनको लागि विसोमा राखी भविष्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिन्छ। रोजगारीको लागी युवाहरुलाई बिदेश जानु अगाडि आफ्नो विर्यलाई फीजीकी गरी जानुहुनको लागि सचेतना मुलक कार्यक्रम गर्नु आवश्यक महशुस भएको बताउदै उनीहरुको प्रजनन क्षमताको सुरक्षा गर्न सकिने डा. शर्माको भनाई थियो।

टेप्ट्यूब बेबी के हो ?

सगरमाथा संवादको सचिवलयमा प्रधानमन्त्रीको निरीक्षण: तयारी चुस्त बनाउन निर्देशन

रासस

काठमाडौं, १ चैत

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आगामी जेठ २ गतेखिं ४ गतेसम्म काठमाडौंमा आयोजना हुन लागेको सगरमाथा संवादको कार्यक्रमलाई चुस्त बनाउन निर्देशन दिनुभएको छ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबारमा सञ्चालनमा आएको सगरमाथा संवादको सचिवालयमा आज निरीक्षण र अवलोकनपछि प्रधानमन्त्री

वर पिपल चौतारी संरक्षण गर्दै लामाचौरका आचार्य परिवार

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १ चैत

पोखरामा रहेका प्राचीन चौतारी र वर पिपल मासिदै गईहेको बेला पोखराका बाबुरामआचार्यको परिवार भने चौतारी संरक्षणमा जुटेका छन्।

लामाचौर निवारी नेपाल सरकारका पुर्व सचिव एवं प्रशासनिक आचार्य र उहाँका छोरा राजेशले पोखरा १९ धार्मिस्थित ओमकारेश्वर महादेव मन्दिर परिसरमा वर, पिपल र समी सहितको चौतारी निर्माण गरिएका छन् त्यहाँ पुन्ने भक्तजन र पर्यटकलाई सुविधा पुन्ने र धार्मिक कार्यका लागि महत्वपूर्ण मानिने वोट विश्वाको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले चौतारी निर्माण गरिएको आचार्यले बताउनुभयो। नौ वर्ष अधिको सोच अदिले आए पुरा भएको छोरा राजेशले बताउनु भयो। नवानिर्मित चौतारी

धार्मिक परिष्परा अनुसार विधि पुर्वक प्रतिष्ठा गरिएको छ।

नेपाल सरकारका पुर्व सचिव आचार्यका कार्यक्रममा सहभागीले आचार्य परिवारको कार्य ऐतिहासिक र प्राचिन चौतारी र शोभा आचार्य सहित उहाँको परिवारले चौतारीको प्रतिष्ठा गर्नुभएको थियो। आचार्यले मन्दिरको विकास र संरक्षणमा थप सहयोग गर्न आफूहरु तयार रहेको

बिज्ञानको चमत्कारबाट एउटा शुक्रकिट र अण्डा शरीरभन्दा बाहिरै मिलाउन सकेमा बाहिरै बच्चा बनाइ महिलाको पाठेपरमा राखी गर्भाधारन गराई, पाठेपरमै हुकाई जन्म गराईन्छ। जसलाई टेप्ट्यूब बेबी भनिन्छ।

५० माईक्रोनको शुक्रकीट १०० माईक्रोनको अण्डा भित्र छिराई पनि सेचन गराउन सकिन्छ। यदी शुक्रकिट र अण्डा सेचन गर्ने अनुकूल नभएमा शुक्रकिट, र अण्डा लाई -१९६ डीग्री सेन्टिग्रेड Liquid Nitrogen को चिसो मा राखी भविष्यमा प्रयोग गर्न पनि सकिन्छ। साथै बनेको Embryo लाई पनि यसरीनै विसोमा राखी भविष्यमा प्रयोगमा ल्याउन सकिन्छ। रोजगारीको लागी युवाहरुलाई बिदेश जानु अगाडि आफ्नो विर्यलाई फीजीकी गरी जानुहुनको लागि सचेतना मुलक कार्यक्रम गर्नु आवश्यक महशुस भएको बताउदै उनीहरुको प्रजनन क्षमताको सुरक्षा गर्न सकिने डा. शर्माको भनाई थियो।

टेप्ट्यूब बेबी के हो ?

पत्रकार सम्मेलनको आयोजना गरी सार्वजनिक गर्ने जानकारी दिनुभयो।

प्रधानमन्त्री ओलीले अन्तराष्ट्रीय हिमनदी वर्ष, २०२५ का अवसरमा सगरमाथा संवाद कार्यक्रम काठमाडौंमा गर्ने घोषणा गर्नुभएको थियो। सरकारले पहिलो पटक जलवायु परिवर्तन, हिमाल र मानव जीवनको भविष्यलाई केन्द्रमा राखेर हरेक दुई वर्षमा यस प्रकारको विश्वव्यापी संवाद आयोजना गर्न लागेको हो।

बताउदै, नयाँ पुस्तालाई चौतारी संरक्षणमा लान आग्रह गर्नुभयो। मन्दिर व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष दुर्गाराज पौडेलले आचार्य परिवारले गरेको कार्य उल्लेखनीय हेको भन्दै प्रश्नसामन्यभयो। धार्मिक कार्यका नाम्पावर, पिपल र समीका रुख मास्ने कार्य भएकोमा चिन्ता व्यक्त गर्दै आचार्य परिवारले यसको संरक्षण गर्न मन्दिर समिति समक्ष आग्रह गरेका छन्। चौतारी निर्माणमा मन्दिर समितिका कोषध्यक्ष तेजेन्द्र पौडेल, पुर्व कोषध्यक्ष नन्दाजादाहाल, समाजसेवी क्षेपेन्द्र पौडेलले सहजीकरण गर्नुभएको थियो।

पोखरा सहित माछापुच्छ र अन्नपूर्ण हिमश्रृखलालाई नजिकैबाट नियाल्न सकिने सो परिसरमा मन्दिर तथा चौतारी संरक्षणमा महत्वपूर्ण हेको बताएका थिए। आचार्यले मन्दिरको विकास र संरक्षणमा धार्मिक प्रतिष्ठानको चौतारी निर्माणको आवाज आयोजना गर्न लागेको छ।

४७ बलमा पाँच चौका र एक छक्का प्रहर गरिन्। त्यसैगरी, करी चानले १६ तथा यासिम्य दासवानीले १४ रुपै जोडिन्। बलिडतर्फ नेपालकी राजमाती ऐसीले तीन, कप्तान इन्दु बर्माले दुई तथा पूजा महतो र ईश्वरी विष्टले एक एक विकेट लिइन्। यसअघि हडकडका लागि १०४ रुपै बनाउने क्रममा शान्तिन शहजदले सर्वाधिक ५४ रुपै बनाइन्। उनले ४३ बल खेल्ने क्रममा तीन

विद्यार्थी उम्मेदवार परिचय कार्यक्रममा सहभागी : आसन्न स्वतन्त्र विद्यार्थी युनियनको निर्वाचनमा पोखराको पृथ्वीनारायण क्याम्पसमा उम्मेदवार रहेका अखिल नेपाल राष्ट्रिय स्वतन्त्र विद्यार्थी (क्रान्तिकारी) का विद्यार्थीहरु शुक्रबार उम्मेदवार परिचय कार्यक्रममा सहभागी हुँदै। तस्बिर: राम थापा/रासस

नेपाली महिला भलिवल टिमका कपान अरुणा शाही पोखरामा सम्मानित

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १ चैत

होली उत्सवको अवसरमा विहिबार पोखरामा नेपाली महिला भलिवल टिमका कपान अरुणा शाही सम्मानित हुन भएको छ।

मदन भण्डारी स्पोटस एकेडेमीले विहिबार पोखरामा आयोजना गरेको होली उत्सवमा कपान शाहीलाई नगद ११ हजार सहित सम्पाद गरिएको एकेडेमीका उपाध्यक्ष एवं राखेपका पूर्व सदस्य राजेश कुमार गुरुङले बताउनु भयो। पोखरा रंगशालाको भौतिक संरचना मर्मत संहार तथा केही अधुरा आइराइ लाई अपार्टमेन्टमा रहेको भन्दै बताउदै उनीहरुको प्रजनन भित्रमा आवश्यक महशुस भएको बताउदै उल्लेख गर्नुभयो।

सम्पाद गरेकोमा धन्यवाद दिवै कपान शाहीलाई नेपालको राष्ट्रिय खेल भलिवलको बृद्धि विकासमा यस्ता सम्पादले आपूर्ति सहित

पर्यटन प्रवद्धनका लागि नयाँ पदमार्ग निर्माणमा 'टान'

अच्युत रेमी

काठमाडौं, १ चैत(रासस)

नेपालको पर्वतीय पर्यटन क्षेत्रको विकासका लागि नयाँ पदमार्ग स्थापना गरिएको छ। स्थानीय तहले जथाभावी रूपमा मोटरबाटो खदा पदमार्ग मासिंदै गएपछि पर्वतीय पदयात्रा व्यवसायीको छाता संस्था ट्रैकिङ एजेन्सिज् एसोसिएशन अफ नेपाल (टान)को सक्रियतामा नयाँ पदमार्ग निर्माण गरिएको हो।

लामो यात्रा गर्न चाहने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई मध्यनजर गरी टानले गोरखाका दुई र लमजुङका तीन स्थानीय तह जोडेर नयाँ पदमार्ग निर्माण गरेको हो। 'बुद्ध हिमाल-हिमालचुली ग्रेट लेक सर्किट ट्रेल' नामकरण दिइएको उक्त पदमार्ग गोरखाको बारपाक सुलिकोटबाट सुरु भई लमजुङको मर्यादिको गाउँपालिकासम्म पुऱ्छ।

टानका अध्यक्ष सागर पाण्डेले लामो समयसम्पर्क गर्न चाहने आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकलाई लक्षित गरी यो पदमार्ग सञ्चालनमा ल्याएको बताउनुहुँच। उहाँका अनुसार उक्त पदमार्ग गोरखाको बारपाक सुलिकोट र अजिरकोटका साथै लमजुङको दुधपोखरी, दोर्ची र मर्यादिकी गाउँपालिकामा पर्यटको बुद्ध।

हिमाल र हिमालचुलीको बेस छुनेछ। पदमार्गमा गोरखाको रुवीनाला (पाँच हजार मिटर) सम्म पुन सकिन्छ। यसै, लमजुङको मेमपोखरी, बाराहपोखरीलगायत विसिद्ध धार्मिक तीर्थस्थलसमेत यो पदमार्ग हुँदै जान सकिन्छ। उक्त पदमार्ग पार गर्न १८ दिन लाग्ने टानले जानाएको छ।

सुम्दी सतहबाट तीन हजार दुई सय मिटरको उचाइमा हेको गोरखाको अजिरकोटबाट उक्त पदमार्गमा जान सकिन्छ। पदमार्गभित्र गोरखाका बारपाक, अजिरकोट, नगेपोखरी, दुधपोखरी, नोटाँचे, लिपेलेक, मेमपोखरी, बाराहपोखरी, दूलारी ताललगायत प्राकृतिक एवं सांस्कृतिक क्षेत्र पर्दछन्। यसै, पदमार्गको तल्लो क्षेत्रबाट गोरखाको अजिरकोट भच्चेक हुँदै लमजुङको दुधपोखरी बिचौर, इलमपोखरी, लिपेलेक, दामाड, कीर्तिपुर, टापाँग, बापोखरी, हिलेट्टबाट हुँदै बैसिसहकोपिसाहिल र मर्यादिकी गाउँपालिकासम्म पुन सकिन्छ। दूला धार्मिक आस्थाका तालहरू, मनमोहक भरनाका दृश्य, ऐनाजसै छर्लिङ्ग देखिने हिमाल (हिमालचुली, बुद्ध हिमाल, हर्कचुलीलगायत हिमाल)को मनमोहक दृश्य यस पदमार्गबाट देख्न सकिने टान अध्यक्ष पाण्डे बताउनुहुँच।

क्षेत्रमा लोपोन्मुख बन्यजन्तु कस्तुरी, मृग, रेडापाण्डा, रारिट्रिय चरा डाँफेलगायत धेरै थरिका चराचुरुझी र जनवार पाइने गरेका छन्। विभिन्न थरिका गुराँस, जडीबुटीले भरिपूर्ण रहेकाले यो पदमार्गको धेरै सम्भावना रहेको उहाँको भनाइ छ।

टानले संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय विकास कार्यक्रम (युएनडिपी) को सहकर्यमा दुई जिल्लाका पाँच स्थानीय तहको समन्वयमा उक्त पदमार्गको अध्ययन गरी वृत्तचित्रसमेत निर्माण गरिसकेको छ। टानका निर्वतमान अध्यक्ष निलहरि बाँस्तोला उक्त पदमार्ग पर्वतीय पदमार्ग पर्वटका लागि उत्कृष्ट गन्तव्य हुने बताउनुहुँच। "पर्वतीय पदयात्राको अत्यधिक सम्भावना रहेको नेपालको पदमार्ग स्थानीय तहले जथाभावी रूपमा मोटरबाटो खन्दा मासिंदै एकाले आफू अध्यक्ष हुँदै देखिने नै नयाँ गन्तव्य र पदमार्गको खोजी गरेको हो", उहाँले भन्नुहुँच।

उक्त पदमार्गसँगै टानले रामेछापको उमाकुण्ड गाउँपालिकादेखि सोलुखुम्बुको दूधकुण्ड नगरपालिका हुँदै योसाडल्हामु गाउँपालिकालाई जोडेर नयाँ पदमार्ग तयार गरेको छम्ने सोलुखुम्बुको माप्य दूधकोशी गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गन्तव्यका छ।

रूपमा विकास गर्न 'एभेरेस्ट दूधकोशी सास्कृतिक पदमार्ग' निर्माण गरिरहेको छ।

यसैगरी, काँप्रेपलाज्योको चौरीदेउराली गाउँपालिकामा तिमालबाट चौरीदेउराली हुँदै सैतुलु जोड्ने पदमार्गको विकास र प्रवर्द्धन गरिसकिएको र धारिदको गशाजमुना गाउँपालिकाका सात वडालाई जोड्ने गरी गङ्गा जमुना तीनसुरे पदमार्गको कामसमेत अगाड बढाइसकेको टानका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सिङ्गो) रामचन्द्र सेढाई बताउनुहुँच।

टानका अनुसार नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकमध्ये करिब ३० प्रतिशत पर्यटक पदमार्गका लागि विभिन्न स्थानमा जाने गरेका छन्। टानले योसाकारी तथा गैरसकारी संस्थाको समन्वयमा नयाँ गन्तव्यको पर्यटन प्रवर्द्धनमा समेत काम गरिरहेको छ। यसै, काठमाडौं उपत्यका वरपरका शिवपुरी, तारेभर, मूलखर्क चिसापानी, जरसिंहपौवा, ढाव, नगरकोट, साँगा, नमोसुरु, फुल्खोकी, गोदावरी, हातीवन, फर्पिङ, चिल्लाङ, चन्द्रगाँगी, रामकोट, नगार्जुन, टोखा, कक्नीलगायत स्थानलाई जोडेर टानले नेपाल मण्डला सर्किट ट्रेलको विकास गर्ने लक्ष्यसमेत लिएको छ।

पोखरापत्र संवाददाता

पर्वत, १ चैत

खेलकुदका माध्यमबाट महिला सशक्तीकरण गर्ने उद्देश्यले फागुपूर्णिमाका अवसरमा बेनी नगरपालिका-४ सिङ्गाला तातोपानीमा आमाहरूको फुटबल प्रतियोगिता जिल्लामै पहिलोपटक तातोपानीमा भएको हो", उहाँले भन्नुभयो, "खेलकुदमाफत आमाहरूलाई जागरूक र सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशील बनाउन प्रतियोगिता आमा समूह (ए)ले मझे

गला गाउँपालिका-३ को पछेर आमा सम्हलाई एकका विलु चार गोल गरेको छ। यो समूहले खेल जितेर रु १५ हजार हात परेको छ। जलमाई भगवती आमा समूहका सीचव मीना जुम्जालीले "आमाहरूको मात्र फुटबल प्रतियोगिता जिल्लामै पहिलोपटक तातोपानीमा भएको हो", उहाँले भन्नुभयो, "खेलकुदमाफत आमाहरूलाई जागरूक र सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशील बनाउन प्रतियोगिता आयोजना समूह (ए)ले मझे

गरिएको हो।" आमाहरू लुइ गी, चोलो, कुतासुरुवालको पहिरनमा खेलमैदानमा उत्रिएका थिए। प्राकृतिक चिकित्सालयको रूपमा परिचित तातोपानीमा परम्परागत रूपमा लाग्ने फागुपूर्णिमा मेलालाई यसपटक आमा समूहले निरन्तरता दिएका हुन्।

मेलामा फाइभ ए साइड पुरुष फुटसल, महिला र पुरुष लडो ताने, अन्धनिशान, पुरुष तथा महिला छेलो प्रतियोगिता भएको थियो।

बजेट अभावमा रोकियो गँडा गणना

पोखरापत्र संवाददाता

पर्वत, १ चैत

हरेक पाँच वर्षमा हुँदै आएको गँडा गणना आर्थिक अभावका कारण यो वर्ष नहुने भएको छ।

दाताहरूको सहयोगमा गणना हुँदै आएकामा यस वर्ष सहायता नपाएपछि त्यो रोकिएको रारिट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागका महानिर्देशक रामचन्द्र गर्ने विभिन्न दाताहरूले नियमित अभिलेख राख्न आएको थियो।

चितवन, पर्सा, बर्दिया र शुक्लापाँटामा रारिट्रिय निकुञ्जमा १००, १९५५ मा ४००, १९६० मा ३००, १९६५ मा १००, १९७० मा १०८, १९७५ मा १४७, १९८० मा ३१०, १९८५ मा ३१०, १९९० मा ३५८, १९९५ मा ४६६ गँडा रहेका विभागले जानाएको छ। यसैगरी सन् २००० मा ६१२, २००५ मा ४०९, २०१० मा ४३५ र सन् २०१५ मा ६४५ गँडा गणना गरिएको थियो।

गँडा थिए। चितवन रारिट्रिय निकुञ्जमा ६१४ एकसिद्धौ गँडा थिए। बर्दियामा ३८, शुक्लापाँटामा १८ पर्सीमा तीन बटा त्यस्ता गँडा रहेका तथ्याइक छ।

नेपालमा सन् १९५० मा ८००, १९५५ मा ४००, १९६० मा ३००, १९६५ मा १००, १९७० मा १०८, १९७५ मा १४७, १९८० मा ३१०, १९८५ मा ३१०, १९९० मा ३५८, १९९५ मा ४६६ गँडा रहेका विभागले जानाएको छ। यसैगरी सन् २००० मा ६१२, २००५ मा ४०९, २०१० मा ४३५ र सन् २०१५ मा ६४५ गँडा गणना गरिएको थियो।

सरकारको आमदानीभन्दा खर्च बढी, आठ महिनामा २३ प्रतिशत मात्रै विकास खर्च

रासस

काठमाडौं, १ चैत

चालुआर्थिकवर्ष २०८१/८२ को देस्तो चौमासिकसम्म सरकारको आमदानीभन्दा खर्च बढी देखिएको छ।

महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको तथ्याइक अनुसार गत फागुन मसान्तसम्ममा सरकारले रु १८ खर्च ३८ अर्ब ८२ करोड ६० लाख बराबर मात्रै भएको छ। यसैगरी विभागले निकुञ्जको आमदानीभन्दा रु १९६५ करोड ३० लाखको बजेट ल्याएको थियो। फागुन मसान्तसम्ममा सरकारको आमदानीभन्दा रु १९६५ करोड ४५ देखिएको छ। यसैगरी विभागले निकुञ्जको आमदानीभन्दा रु १९६५ करोड ४५ लाखको बजेट ल्याएको थियो।

सरकारले चालु आर्थिक वर्षका सातौरा रु १८ खर्च ३८ अर्ब ८२ करोड ६० लाख बराबर खर्च भएको छ। चालु शीर्षकमा रु ११ खर्च ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख विनियोजन भएकोमा ५१ दशमलव २१ अर्ब ८२ करोड ४५ लाख खर्च ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख विनियोजन भएकोमा ५१ दशमलव २१ अर्ब ८२ करोड ४५ लाख खर्च ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख विनियोजन भएकोमा ५१ दशमलव २१ अर्ब ८२ करोड ४५ लाख खर्च ४० अर्ब ६६ करोड ४५ लाख विनियो

